

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrvm Misericordiæ Palativm

Variis Sacræ-Scriptvræ Locis, Atqve Septem misericordiæ operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Contra plerosque Catholicos qui in iniustè Principis & Confratrum
charitatem damnant caput. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54477](#)

denter veritatem impugnetis. Denique si
vera foret horum Doctrina nemo virtutes
amplectetur, nemo daret eleemosynam,
nemo proximi calamitates subleuaret, pe-
rigrinos hospitio reciperet, infirmos visi-
taret, captiuos redimere vellet, nam hæc
omnia iuxta vestram ô heretici doctrinam,
peccatum mortale inducerent. Non foret
boni & mali distinc^{tio}, virtutis & peccati
remuneratio; nam tantum meretur, quis,
bona proximi rapiendo, quam inopi, ne-
cessaria tribuendo. Hæc sufficient, ad eo-
rum confusionem. Veritas claret, veritas
patet. Agedum Dauid, regie psaltes, victo-
riæ cane trophæum. *Benedictus dominus Psal.143.*
Deus meus qui docet manus meas ad prælum
& digitos meos ad bellum.

CONTRA PLEROS
QUE CATHOLICOS QUI
IN IVSTE PRINCIPIS E T
confratrum charitatem
damnant.

CAPVT. V.

COnfractis inimicorum nostrorum vi-
ribus

32 SACRVM MISERICOR.

ribus, iam ad quosdam catholicos pietatem
damnantes habenda est concertatio. Ad
quod me mouit assidua confratrum quæri-
monia, qua dolebant se iniustè ab iniustis
fortè calumniari. Retulerunt namque mi-
hi, nō nullos ciues voce publica testari, do-
mum misericordiæ, cæteris Hospitalitijs
damnum maximum parere. Ut igitur ijs
ora concludam, statui paucis ostendere
quemadmodum Diabolus per eos tanto
bono voluit obicem ponere, idque ut Ci-
ues nonnullos huic confraternitati sese ad-
scribere volentes, ab hac pietate auerteret.
Quam indigna conditio hominum, chari-
tatis opera in iniuriam & calumniam con-
uertentium! Qui quidem agendi modus
Diabolicus est, nam misericordiam, pietat-
em, inuidorum linguis percutiens, ab hac
charitate semper euertere studuit, vt se-
quentibus clarebit exemplis. Nunquid im-
pius, & sceleratus traditor Iudas, in Mag-
dalena vnguenti prætiosi, libras effun-
denter obstrepebat? Ipsa tamen in sepul-
turam Christi hoc fecerat, quod opus mi-
sericordiæ est. Sanctus Odilo Abbas Clu-
niacensis, cum Charitate feruidus bona
monasterij misericorditer egentibus diui-
deret, eum inuidiæ aculeo stimulati Fra-
tres

Ioannis 12.

In legend.

tres nō dispensatorem, sed monasterij dis-
sipatorem appellabant. Quod quidem no-
men præcipue ei adscripserunt cum fames
vrgens vniuersam premeret Aquitaniam.
Nam elargito egentibus vniuerso mona-
sterij frumento, sacris Ecclesiæ non peper-
cit ornamenti, quæ vendens, in vsum pau-
perum peccuniam distribuebat. Hęc tamē
Charitatis opera inuidia non vacabant. Si-
cut nec Paula vidua Romana, q̄ quia filio-
Hieron.
rum etiam vestes pauperibus elargiebatur
à parentibus grauiter redarguebatur. Si-
militer plerique nouiter instructum cha-
ritatis ædificium demoliri conantur dicen-
tes hanc domum cæteris Hospitalitiis pre-
iudiciari. O quam ingratus ille censendus
est qui beneficia Principis, iniuriam esse
arbitratur ! Qui fieri potest vt damnum
inferat hæc sacra domus, quæ ad infirmo-
rum subleuandam necessitatem erecta fu-
it? Sileat os maledicuum, quod simile Iudæis
authorem vitæ calumniantib⁹, esse sese de-
clarat. Horum cum audaciam retundo, ve-
stram pariter ô fratres Charitatem & pie-
tatem extollo, qui Romanorū facta ad
amissim imitamini. His siquidem (quam-
nis Etnicis & paganis) tantus charitatis fer-
uor inerat, vt murmurantium & obstre-

C pen-

34 SACRVM MISERICOR.

pentium verba parui penderent, nec ab operibus charitatis ob inuidorum calumniam abstinebant. Vnum aduertite Q. Fabium de quô sic scribit Poëta.

*Ennius apud
Cicer.lib. offic.*

*Vnus homo nobis cunctando restituit rem.
Non ponebat enim rumores ante salutem.
Ergo magisque magisque viri nunc gloria
claret.*

Math. 2.

2.Reg.c.15.

Hoc dico ut maledicentium patienter toleretis calumniā, siquidem: *Beati eritis u
maledixerint vobis homines, & persecuti vos
fuerint, & dixerint omne malum aduersum
vos, mentientes propter me; gaudete & ex-
ultate quoniam merces vestra copiosa est in
caelis.* Beati eritis cum aliquantulum susti-
nueritis. Itaque dilectissimi opera bona
exercere satagite, neque mundanorum
vosterreant rumores, Quod si forte mo-
lestiarum pauxillum inueneritis, memen-
tote quomodo Filij Israël in terram pro-
missionis proficiscentes per viam oiliuarū
gradiebantur. Quæ quidem Oliuæ Mis-
ericordiæ symbolum esse perhibentur,
amaritutinis speciem quandam præfere-
runt, sed gustui postmodum summopere
arrident.

Vobis igitur quicumque contradicere
voluerit, hic Principem leuitatis accusat,
qui

qui tamen hanc erigens confraternitatem,
& se illi primò cum tota familia adscribens
non solum pium sed & magnanimum o-
stendit. Nam si solum modò magnatum *Comparatio.*
curam gessisset, similem fese medico ma-
nus & digitorum læsuram non curantem
quia à corde remoti sunt, præbuislet. Nec
incongruum est ut pauperum diuites mi-
sereantur, siquidē illi penuria laborátes fu-
rari, & diuitib. damnū inferre cogerentur.

Nunquid dum turmatim pauperes per
Ciuitatis compita nō vagantur per Princi-
pis curam refoti, inhabitantū cedit hono-
ri? Imo sanè quia vt rectè notauit Plato, pau-
perū turba vagans, atq; *In Phadr.* huic illuc circum-
cursitans, crudelitatem & fæuitiam indicat
ciuium, O vtinam mos Romanorum vobis
inoleuislet, qui non prius conuiuium con-
struere poterant, quam vicinorum paupe-
rum subuenient necessitati.

Quis Principi sedulo tranquillitatē Ciui-
tatis inquirenti laudes infinitas adscribere
non gestiat? Tunc porrò tranquilla cēsetur
Ciuitas dū membra fortia debilib' succur-
rere nitunt membris. Ideò D. Ioañes Elec-
mosynarius Patriarcha Alexandrin⁹ statue-
rat vt pauperib. Ciuitatis quotidiana admi-
nistret annona, Tunc autē pax summa erit

C 2 cum

36 SACRVM MISERICOR.

cum pauperi subueniet diues, quē pauper
tanquam benefactorem assiduum, assiduo
prosequetur amore.

Nunquid non Princeps honorandus e-
rit qui vigilātia sua, subditos ab omni mor-
bi contagio custodit illæ fos? Quos ita cu-
stodit, Princeps cum pauperum ulcera la-
nat, ex quibus non curatis, morbi, pestes,
aëris infectio sèpissime emergere solet.

Nunquid non Principem laudibus effe-
retis, qui sua pietate alios Principes &
magnates ad Charitatis opera exercenda,
prouocat? Regis (namque) *ad exemplum to-
tus componitur orbis*. Talē iam indicō Prin-
cipem cui Deus longæuos tribuat annos.
Hinc procul maledici, inuidi, Charitatis
& misericordiæ inimici. Athenienses tem-
plum quoddam exstruxerant splendidum
quod Misericordiæ dedicarant, Illud qui
ingressus non fuisset, & munera non obtu-
lisset, huic summo vertabatur dedecori, in-
humanusque, crudelis, & sine misericordia
iudicabatur. Nunc autem siccine iniuste
contrarium inter vos iudicabitis Christia-
ni? Siccine virum opera misericordiæ ex-
ercentem, piæ confraternitati sese adscri-
bentem, Hypocritam, satuum, Insanum
dicere audebitis? Non talis insanus, sed in-
saniam

Macrobius
in
Saturnal.

faniam sapit , qui contrarium dicere contendit.

Quid loquar de ijs qui non modò Misericordiæ opera non exercent , sed irrisoriè etiam Misericordes sese inuicem appellat? Quid effabor in eos qui maliciose confratribus detrahunt , dicentes eos sub specie Religionis & pietatis , diuitias pauperum in proprium inferre commodum ? Qui tamen sicut maliciose , sic perperam & iniuste loquuntur. Nam hi quibus distributionis cura cōmissa est viritimorari sunt , Dei amantes , de quibus verè dicere possum:
A fructibus eorum cognoscetis eos, non à folijs, Matth. 7.
siquidem folia externam quandam figurat apparentiam ; hi autem non ex apparentia sed in fructibus cognoscuntur. Nam quemadmodum ex vnguē Leo , ex causa , effectus ; Adagium.
ex cursu & celeritate bonus agnoscitur equus ; ita ex operibus charitatis , ex elemosynis quotidianis , ex infirmorum curatione , pauperum subleuatione , veri , veræ pietatis agnoscuntur sodales . Lucet in omnibus Charitas , claret ubique pietas , splendet Misericordia , nec tamen eorum vita caret inuidia . Hortor itaque vos amici ut ad Sacram pietatis configiatis arcem , ut in pauperes benignos vos præbeatis ut hi vi-

C 3 cissim

38 SACRVM MISERICOR.

cissim recipiant vos in æterna tabernacula.
Hæc enim Misericordiæ domus est arc
Noë, extra quam non est salus, Hæc esto
uile quod à lupo nos protegit, à dæmoni
custodit qui semper circuit quærens quem
deuoret, hæc est gloriæ cœlestis asylus, nā
præceptorum finis est charitas. Alias rationes
inquiramus.

2.Tim. 8.

ELEEMOSYNA EST
PECVNIA EMENDO
Paradiso propria.

C A P V T VI.

Debellatis tandem inimicorum omniū
viribus, viâ Misericordiæ demonstra
bo, eamq; veram semitam quæ dicit ad vi
tam esse declarabo. Nā si forte prætio cœlū
comparatur, Misericordia aurum porrigit
necessarium, sic censet D. August: *Felix*
(inquiens) operarius, cultor Eleemosynarum
eo quod ære suo comparauerit cœlum. Si quis
piam thesaurū inestimabilem quo Hispani
cum vel Galliarū Regnum tibi compara
res, offerret; quanto putas regratiationis
officio adstrictus illi fores? E etecce ego, nul
la proposita mercede, nullo retributionis
expe-

Lib,hom.39.